

İLKÖĞRETİM 4 VE 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KİTAP OKUMA ALIŞKANLIKLARININ SOSYO-EKONOMİK DÜZEYLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Ayfer ŞAHİN*

Öz

Araştırma ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 718 alt, 432 orta ve 234 üst sosyo-ekonomik düzeyden; 712 dördüncü sınıf ve 672 beşinci sınıf olmak üzere toplam 1384 öğrenci oluşturmuştur. Anket formu ile elde edilen veriler, SPSS programına girilmiştir. Verilerin analizinde yüzde ve frekans dağılım tabloları yapılmış, frekans dağılımları ki-kare testi ile 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir. Araştırma sonucunda; ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin boş zamanlarında en çok kitap okumaktan hoşlandıkları, büyük bir çoğunluğunun evlerinde kendilerine ait bir kitaplığının olduğu, kitap okumalarına en çok derslerinin yoğunluğu ile sınavlara hazırlanmalarının engel olduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca öğrencilerin okuma alışkanlıklarının sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okuma alışkanlığı, okur-yazar olma, ilköğretim.

Abstract

The aim of the study is to find out the reading habits of 4th and 5th grade students in primary education. The sample of the study consists of 718 sub, 432 medium and 234 students with high socio-economic status. From the total of 1384 students, 712 were fourth grade and 672 were fifth grade students. Obtained by questionnaire form, the data was entered into SPSS programme. Percentage and frequency distribution tables were used for datum analyze, frequency distributions were tested by chi-square test in the 0,05 significance level. At the end of this study, it has been found out that 4th and 5th grade students mostly like reading in their free time, most of them have bookcases of their own at home, studying for the lessons and examinations prevent them from reading. Besides, it has been found out that there are differences in reading habits among the students according to their socio-economic status.

Keywords: Reading habits, literacy, primary.

Giriş

Türkçe Öğretim Programı'nda (MEB, 2004: 20) okuma; görme, algılama, seslendirme, anlama, beyinde yapılandırma gibi göz, ses ve beyin çeşitli işlevlerinden oluşan karmaşık bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Akyol (2007) okumayı “okuyucu ve yazar arasında uygun bir ortamda gerçekleşen görüş alışverişidir” şeklinde tanımlarken; Keleş (2006: 3), “Okuma, sadece yazının anlamlandırılması ya da seslendirilmesi değil, okuyan ile yazan arasında kurulan bir köprü; insanlıkla ilgili tüm değerlerin korunması ve geliştirilmesi konusunda temel ve yaşamsal bir süreçtir.” demektedir.

“Okuma, insanların kendi aralarında önceden belirledikleri özel sembollerin duyu organları yoluyla algılanıp beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi işlemidir” (Yalçın, 2002: 47). Diğer bir deyişle, okuma; yazılı sembollerini görme, algılama, anlamını kavrama ve seslendirme işidir. Okumanın bu unsurlarından en önemlisi anlamının oluşmasıdır.

Okuma bir öğrenme biçimidir. Bilgiye ulaşmada en gerçek ve en kestirme yoldur. Yalçın'a (2004) göre, özellikle çocuklar ve gençler arasında okuma sevgisinin zayıflaması; toplumun geleceği, ülkenin kültür, bilim, sanat dünyasında sorunlara neden olabilecektir. Smith'in (1998:14) belirttiği gibi okuma, temel yaşam becerisidir.

Eğitim ve öğretim ortamlarında okuma; yeni bilgi öğrenme, çeşitli yorum ve açıklamaları anlayıp yorumlayabilme için çok önemli bir araçtır (Grabe ve Stoller, 2001). Okuma eğitiminin amacı okuyan, okuduklarını anlayan, yorumlayıp sorgulayabilen, düşüncelerini uygun bir dille aktarabilen okur-yazar bireyler yetiştirmektir. Okur-yazarlık, toplumun anlamlılaştırdığı iletişimsel simgeleri etkili bir biçimde kullanabilme yeterliliğini kazanmaktır (Kellner, 2001).

Okumanın kazandırılması sürecinde en kalıcı ve önemli etken okumanın bir alışkanlık haline dönüştürülmesidir. Okuma alışkanlığı, okumayı kişinin bir ihtiyaç olarak algılaması ve okuma eylemini, hayatının her evresinde sürekli ve düzenli bir şekilde devam ettirmesidir. Okuma alışkanlığı, kişilerin okumayı öğrendikten sonra bu eylemi zevkle yapmalarını sağlamak için kazanmaları gereken önemli bir beceridir. Gürcan'a (1999: 37) göre; “Okuma alışkanlığı, çocuğun temel okuma becerisini izleyen bir süreç olarak, bireyin okuma eylemine şartlandırılması ve güdülenmesine bağlı olarak bu eylemin alışkanlığa dönüştürülmesidir”. Kısaca, okuma alışkanlığı, okuma becerisini hayatı boyunca sürekli ve düzenli kullanan ve bunu amaçlarına ulaşmada bir araç olarak gören kişilerin okuma eylemidir (Keleş, 2006).

Okuma alışkanlığını kazanmanın en temel ögesi okumayı sevmektir. Bu nedenle okuma alışkanlığının kazandırılması sürecinde öğretmenlere düşen en temel görev çocukları bıktırmadan okumayı sevdirmek olmalıdır. Okumanın alışkanlık hâline gelmesinde rol oynayan birçok etken bulunmaktadır. Bunlar arasında en başta çocuğun ailesi, sonra içinde yaşadığı toplum, okulu ve öğretmeni bulunmaktadır (Gürcan, 1999). Yapılan araştırmalara göre, “ana babaların dörtte biri çocuklarının okuma alışkanlığını geliştirmek ve kitap okumaya teşvik etmek için çaba göstermektedir” (Gönen, Öncü ve Işıtan, 2004: 9).

Okuma alışkanlığının kazanılmasında üç dönem: çocukluk, gençlik ve yetişkinlik; üç toplumsal kurum: aile, okul ve çevre ve üç birey türü: ebeveyn, öğretmen ve arkadaş söz konusu olmaktadır. Dönemler içinde özellikle çocukluğun, bu alışkanlığı kazanmadaki önemi pek çok uzman tarafından vurgulanmaktadır (Keleş, 2006).

Okuma, bireysel anlamda gelişmiş bir kişiliğin, toplumsal anlamda da verimli bir ekonomi, demokratik bir yaşam ve sağlıklı bir toplumun en önemli şartlarından biridir (Devrimci, 1993). Okumanın bu öneminin farkında olan ülkelerde, “belirlenmiş günlük ihtiyaçlar listesinde kitap okuma 18. sıradayken ülkemizde, 2003 yılında Kültür Bakanlığına sunulan bir rapora göre, 235. sıradadır” (Şirin ve Soylu, 2003: 18). Ülkelerin okur-yazar olma düzeyleri ile gelişmişlik düzeyleri arasında çok önemli paralellikler olduğu aşikârdır. Bu nedenle ülkemizin gelişmekte olma (az gelişmiş) durumunun en önemli sebeplerinden birisinin az okuma ve dolayısıyla bilgiye ulaşamama ve bilim üretememe olduğu düşünülebilir.

Okuma alışkanlığı, öğrencilerin temelde okul sıralarında iken kazanmaları gereken bir beceridir. Öğrenciler okul çağında iken bu beceriyi edinmemişler ise, yetişkinlik döneminde edinmeleri çok güç olmaktadır. Bu araştırmada, ilköğretim 4 ve 5. sınıfa giden öğrencilerin okuma alışkanlıkları düzeylerinin incelenip var olan durumun ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaçla şu sorulara cevap aranmaktadır:

1. Öğrencilerin boş vakitlerini değerlendirme alışkanlıkları sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Öğrencilerin günlük kitap okuma alışkanlıkları sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
3. Öğrencilerin kendilerine ait kitaplıklarının olma durumu sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

4. Öğrencilerin kitap okuma sıklıkları sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

5. Öğrencilerin okumayı tercih ettikleri kitap türleri sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

6. Öğrencilerin çok kitap okuyamama sebepleri sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

7. Öğrencilerin harçlıklarını harcadıkları ürünler sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

8. Öğrencilerin arkadaşlarına hediye olarak kitap almayı tercih etme durumları sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

9. Öğrencilerin kendilerine sunulan hediye çeşitlerini tercih etme durumları sosyo-ekonomik düzeylerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

Çalışmanın sonunda getirilecek önerilerin, okuma alışkanlığının kazanılmasında en önemli dönem olan ilköğretim düzeyindeki öğrencilere, öğretmenlere, kitap yazarlarına ve yaynevlerine yol göstereceğine inanılmakta, ayrıca bu konularda yapılacak yeni çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Yöntem

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarını ölçmeyi amaçlayan bu çalışmada, var olan durumun kendi koşulları içerisinde ortaya konulması amaçlandığından tarama (betimleme) modeli kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Kırşehir il merkezinde bulunan ilköğretim okullarının 4 ve 5. sınıflarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini, 2008–2009 öğretim yılında Kırşehir il merkezinde bulunan ilköğretim okulları içerisinde 14 okulun 4 ve 5. sınıflarında okuyan 1384 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem seçiminde okulların alt, üst ve orta sosyo-ekonomik düzeyden olmalarına dikkat edilmiştir. Okulların farklı sosyo-ekonomik düzeyden seçilebilmesinde İl Millî Eğitim Müdürlüğü yetkililerinden görüş alınmıştır. 2008–2009 eğitim ve öğretim yılında Kırşehir il merkezinde toplam 4325 öğrenci öğrenim görmektedir ve seçilen örneklem evrenin yaklaşık %32,6'sını temsil etmektedir.

Veri Toplama Aracı

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarını belirlemeye yönelik veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen bir anketle elde edilmiştir. Geliştirilen anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde öğrencilerin kişisel bilgilerini ölçen 12 soru, ikinci bölümünde ise okuma alışkanlıklarını ölçen 9 soru bulunmaktadır. Veri toplama süreci öncesinde uzman görüşü alınarak hazırlanan anket formu dördüncü ve beşinci sınıfta öğrenim gören 50 öğrenciye uygulanmıştır. Biçim ve içerik yönünden anlaşılmadığı görülen sorular yeniden düzenlenmiştir. Bu işlemlerden sonra anket sorularının güvenilirliği için yapılan değerlendirmede Cronbach Alpha katsayısı 0,88 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması

Son şekli verilen anket, örneklem olarak seçilen 14 okulda eğitim gören 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin tamamına, ders saatleri içerisinde araştırmacının denetiminde uygulanmıştır. Anketi doldurmadan önce araştırmacı tarafından öğrencilere, ankete isimlerini yazmalarına gerek olmadığı, ankete yazdıkları bilgilerin gizli tutulacağı şeklinde açıklamalar yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma için geliştirilen anketler uygulanıp toplandıktan sonra, geçerli olan 1384 anket formundaki veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS paket programından yararlanılmıştır. Elde edilen verileri betimlemek için yüzde (%) ve frekans (f) teknikleri kullanılmış, frekans dağılımları ki-kare testi ile 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Coşkun'a (2003) göre, insanın sosyo-ekonomik düzeyini belirlemede göz önünde bulundurulmuş en önemli faktörlerden birisi gelir düzeyidir. Hatta bir kişinin sosyo-ekonomik düzeyini belirlemede birçok kez sadece gelir düzeyine bakıldığı da görülmektedir. Çünkü gelir düzeyi kişinin eğitim düzeyi, mesleği, sosyal çevresi gibi birçok sosyo-ekonomik gösterge ile yakından ilgilidir. Bu çalışmada da sosyo-ekonomik düzeyler belirlenirken öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyleri dikkate alınmıştır. Bu bağlamda 0–1000 TL alt; 1001–2000 TL orta

ve 2000 TL ve üzeri, üst sosyo-ekonomik düzey olarak değerlendirilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin sınıf ve sosyo-ekonomik düzeye göre dağılımlarını gösteren tablo aşağıda sunulmuştur:

Tablo 1

Örneklem Gurubundaki Öğrencilerin Sınıf ve Sosyo-Ekonomik Düzeye Göre Dağılımları

<i>Sosyo-Ekonomik Düzey</i>		<i>Sınıf</i>		<i>Toplam</i>
		<i>4. Sınıf</i>	<i>5. Sınıf</i>	
Alt	N	385	333	718
	%	53,6	46,4	100,0
Orta	N	212	220	432
	%	49,1	50,9	100,0
Üst	N	115	119	234
	%	49,1	50,9	100,0
Toplam	N	712	672	1384
	%	51,4	48,6	100,0

Çalışmaya katılan öğrencilerin 718'i alt, 432'si orta ve 234'ü üst sosyo-ekonomik düzeyden olup, 712'si 4. ve 672'si de 5. sınıf öğrencisidir.

Tablo 2

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyet ve Sosyo-Ekonomik Düzeye Göre Dağılımları

<i>Sosyo-Ekonomik Düzey</i>		<i>Cinsiyet</i>		<i>Toplam</i>
		<i>Kız</i>	<i>Erkek</i>	
Alt	N	369	349	718
	%	51,4	48,6	100,0
Orta	N	207	225	432
	%	47,9	52,1	100,0
Üst	N	100	134	234
	%	42,7	57,3	100,0
Toplam	N	676	708	1384
	%	48,8	51,2	100,0

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin 676'sının kız ve 708'inin erkek olduğu görülmektedir. Alt sosyo-ekonomik gruptaki öğrencilerin %51,4'ü kız, % 48,6'sı erkek öğrencilerden oluşurken; üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin % 48,8'i kız ve % 51,2'si erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 3

Öğrencilerin Boş Vakitlerini Değerlendirme Alışkanlıklarının Sosyo-Ekonomik Düzeye Göre Dağılımları ve Ki-Kare Testi Sonuçları

Sosyo-Ekonomik Düzey	Boş Zamanları Değerlendirme Alışkanlıkları						Toplam
	Televizyon Seyrederek	Oyun Oynayarak	Kitap Okuyarak	Bilgisayarda Gezinti Yaparak ve Oynayarak	Diğer		
Alt	N	88	90	426	60	54	718
	%	12,1	12,6	59,4	8,4	7,5	100,0
Orta	N	42	38	256	46	50	432
	%	9,7	8,8	59,3	10,6	11,6	100,0
Üst	N	22	12	124	40	36	234
	%	9,4	5,1	53,0	17,1	15,4	100,0
Toplam	N	152	140	806	146	140	1384
	%	10,9	10,1	58,3	10,6	10,1	100,0

$$X^2= 42,85 \quad Sd= 10 \quad P= .000$$

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin boş vakitlerini değerlendirmek için en çok kitap okumayı tercih ettikleri görülmektedir (%58,3). Alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %59,4'ü, orta sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin % 59,3'ü ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %53'ü boş vakitlerinde kitap okumayı tercih etmektedirler. Boş vakitlerinde bilgisayarda gezinti yapmayı ve oynamayı tercih eden öğrencilerin ise 8,4'ü alt, 10,6'sı orta ve 17,1'i de üst sosyo-ekonomik düzeyde yer alan öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıkları ile sosyo-ekonomik düzeyleri arasında manidar bir ilişki bulunmaktadır ($x^2_{(10)}=42,85$; $p<0,05$).

Öğrencilerin boş vakitlerini değerlendirmek için en çok kitap okumayı tercih etmeleri, Gönen ve diğerleri (2004) ile Tosunoğlu'nun (2003) araştırma

bulgularıyla benzerlikler göstermektedir. Onlar da **araştırmalarında** farklı cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzeydeki çocukların yüksek oranda kitap okumayı sevdiğini saptamışlardır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin kitap okumaya karşı bu kadar ilgili olmaları sevindirici, umut verici bir durum olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca doğru kullanıldığında *yüzyılın buluşu* olan, ancak çocuklarda ve gençlerde yarattığı bağımlılık nedeniyle *çağın hastalığı* olarak adlandırılabilir bilgisayar öğrencilerin sadece %10,6'sının boş zaman etkinliği olarak tercih etmeleri düşündürücü bulunmuş ve durum öğrencilerin bilgisayardan yeri geldiğinde faydalandıkları ama bilgisayar bağımlısı olmadıkları şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 4

Öğrencilerin Günlük Kitap Okuma Alışkanlıklarının Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Dağılımları ve Ki-Kare Testi Sonuçları

Sosyo- Ekonomik Düzye	Günlük Kitap Okuma Alışkanlığı			Toplam	
	Her gün Okuyorum	Okumuyorum	Zaman Zaman Okuyorum		
Alt	N	360	48	310	718
	%	50,1	6,7	43,2	100,0
Orta	N	268	21	143	432
	%	62,0	4,9	33,1	100,0
Üst	N	138	9	87	234
	%	59,0	3,8	37,2	100,0
Toplam	N	766	78	540	1384
	%	55,4	5,6	39,0	100,0

$$X^2=18,02 \quad Sd=4 \quad P=.001$$

Farklı sosyo-ekonomik düzeye sahip öğrencilerin düzenli olarak kitap okuma alışkanlıklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur ($\chi^2_{(4)}=18,02$; $p<0,05$). Alt sosyo-ekonomik düzeye sahip öğrencilerin %50,1'i her gün düzenli olarak kitap okumaktadırlar. Orta sosyo-ekonomik düzeyde bu oran %62'ye yükselmektedir. Üst sosyo-ekonomik düzeye mensup öğrencilerin ise

%55,4'ü her gün okumaktadırlar. 'Okumuyorum' cevabını veren öğrencilerin ise dağılımı şu şekildedir: alt; %6,7, orta; %4,9 ve üst %3,8.

Araştırmada öğrencilerin okumayı alışkanlık hâline getirdikleri ve büyük bir oranda her gün düzenli olarak kitap okudukları bulunmuştur. Bu sonuç, "İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Kazanmalarında Ailenin Rolü" adlı araştırmasında, öğrencilerin %95'inin okuma alışkanlığını kazanmış olduklarını, yarısından fazlasının orta düzeyde okuyucu olduklarını gösteren Bekar'ın (2005) araştırmasının bulgularıyla örtüşmektedir.

Bu araştırmada orta sosyo-ekonomik düzeye mensup öğrencilerin düzenli olarak kitap okumayı daha çok tercih ettikleri saptanmıştır. Dökmen (1990), çocukların okuma ve kütüphane kullanma alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapmış olduğu araştırmasında, üst sosyo-ekonomik düzeydeki çocukların, alt ve orta sosyo-ekonomik düzeydeki çocuklara oranla daha fazla kitap okuduklarını saptamıştır.

Tablo 5

Öğrencilerin Kendilerine Ait Kitaplıklarının Olma Durumlarının Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Dağılımları ve Ki-Kare Testi Sonuçları

<i>Sosyo-Ekonomik Düzey</i>		<i>Kendisine Ait Bir Kitaplığı</i>		<i>Toplam</i>
		<i>Var</i>	<i>Yok</i>	
Alt	N	526	192	718
	%	73,3	26,7	100,0
Orta	N	379	53	432
	%	87,7	12,3	100,0
Üst	N	217	17	234
	%	92,7	7,3	100
Toplam	N	1122	262	1384
	%	81,1	18,9	100,0

$$X^2= 68,97 \quad Sd= 6 \quad P= .000$$

Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeyleri ile evlerinde kendilerine ait bir kitaplıklarının olması arasında anlamlı bir ilişki vardır ($\chi^2_{(6)}= 68,97$; $p<0,05$). Alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %73,3'ünün kendilerine

ait bir kitaplıkları varken, %26,3'ünün yoktur. Orta sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %87,7'sinin bir kitaplığı varken, %12,3'ünün yoktur ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %92,7'sinin bir kitaplığı varken, %7,3'ünün yoktur. Üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin tamamına yakınının kendilerine ait bir kitaplıklarının olduğu görülmektedir. Gönen ve diğerleri de (2004) yaptıkları araştırmada üst düzeydeki çocukların evlerinde daha fazla kitaplıkları olduğunu saptamışlardır.

Tablo 6

Öğrencilerin Kitap Okuma Sıklıklarının Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Dağılımları ve Ki-Kare Testi Sonuçları

Sosyo-Ekonomik Düzey	Kitap Okuma Sıklığı					Toplam	
	Haftada Bir Kitap	Haftada Birden Çok	Ayda Bir Kitap	Ayda Birden Az	Senede Birkaç Kitap		
Alt	N	312	331	39	18	18	718
	%	43,5	46,1	5,4	2,5	2,5	100,0
Orta	N	162	239	13	6	12	432
	%	37,5	55,3	3,0	1,4	2,8	100,0
Üst	N	97	123	2	6	6	234
	%	41,5	52,6	0,9	2,6	2,6	100,0
Toplam	N	571	693	54	30	36	1384
	%	41,2	50,1	3,9	2,2	2,6	100,0

$$X^2= 19,85 \quad Sd=8 \quad P= .011$$

Öğrencilerin kitap okuma sıklıklarının sosyo-ekonomik düzeylerine göre dağılımları ile ilgili tablo incelendiğinde, her üç sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun haftada bir kitap ve haftada birden çok kitap okudukları görülmektedir. Bu durum çalışmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunlukla okuma alışkanlığını edinmiş oldukları şeklinde yorumlanmıştır. Alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %43,5'i, orta sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %37,5'i ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %41,5'i haftada bir kitap okurlarken; üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin %52,6'sı haftada

birden çok kitap okumaktadırlar. Senede birkaç kitap okuduğunu söyleyen öğrencilerin toplamı ise 36'dır. Öğrencilerin kitap okuma sıklıklarına ilişkin görüşleri ile sosyo-ekonomik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2_{(8)}= 19,85$; $p<0,05$).

Tablo 7

Öğrencilerin Okumayı Tercih Ettikleri Kitap Türlerinin Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Dağılımları ve Ki- Kare Testi Sonuçları

Sosyo- Ekonomik Düzyey	Tercih Edilen Kitap Türü					Toplam
	Roman	Şiir	Masal	Öykü	Diğer (Bilim Kurgu, Polisiye, Macera vd.)	
Alt	N 104	122	154	286	52	718
	% 14,5	17,0	21,4	39,8	7,2	100,0
Orta	N 98	30	80	158	66	432
	% 22,7	6,9	18,5	36,6	15,3	100,0
Üst	N 72	10	42	82	28	234
	% 30,8	4,3	17,9	35,0	12,0	100,0
Toplam	N 274	162	276	526	146	1384
	% 19,8	11,7	19,9	38,0	10,6	100,0

$$X^2= 83,00 \quad Sd= 8 \quad P= .000$$

Alt, üst ve orta sosyo-ekonomik düzeydeki öğrenciler en çok öykü okumaktan hoşlanmaktadırlar (%38,0) ve çalışmaya katılan öğrencilerin okudukları kitap türleri sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaşmaktadır ($\chi^2_{(8)}= 83,0$; $p<0,05$). Roman okumayı en çok tercih edenler üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerden oluşurken (%30,8), masal okumayı en çok tercih edenler alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerden oluşmaktadır (%21,4). Öyküden sonra masal ve roman okumayı daha çok tercih etmektedirler. Öğrencilerin 4 ve 5. sınıflarda öğrenim görüyor olmalarına rağmen hâlâ masal kitaplarına ilgi duymaları önemli bulunmuş ve “Masal sadece küçük çocukların değil, her yaştaki insanların değeridir.” şeklinde yorumlanmıştır. Devrimci (1993) de yapmış olduğu

çalışmasında alt sosyo-ekonomik düzeye mensup gençlerin en çok hikâye türünü okumayı tercih ettiklerini tespit etmiştir. Gönen ve diğerleri (2004) ise 5, 6 ve 7. sınıfta roman türünün her iki cinsiyet için en çok tercih edilen tür olduğunu saptamışlardır.

Tablo 8

Öğrencilerin Çok kitap Okuyamama Sebeplerinin Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Dağılımları ve Ki-Kare Testi Sonuçları

Sosyo-Ekonomik Düzey		Çok Kitap Okuyamama Sebepleri					Toplam
		Arkadaşlarla Oynamayı Daha Çok Sevmem	Derslerimi Yoğunluğu -Sınavlara Hazırlanmam	Bilgisayar da Oynamayı Tercih Etmem	Televizyon İzlemeyi Sevmem	Kitapların Pahalı Olması	
Alt	N	125	381	50	100	62	718
	%	17,4	53,1	7,0	13,9	8,6	100,0
Orta	N	32	325	29	34	12	432
	%	7,4	75,2	6,7	7,9	2,8	100,0
Üst	N	10	188	18	10	8	234
	%	4,3	80,3	7,7	4,3	3,4	100,0
Toplam	N	167	894	97	144	82	1384
	%	12,1	64,6	7,0	10,4	5,9	100,0

$$X^2=59,67 \quad Sd= 8 \quad P= .000$$

Öğrencilerin kitap okumalarına engel olan en önemli nedenin derslerinin yoğunluğu ve sınavlara hazırlanmaları olduğu (%64,6) açık bir şekilde Tablo 8'de görülmektedir. Bu cevabı veren öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeye dağılımları şu şekildedir: Alt sosyo-ekonomik düzeye mensup öğrenci %53,1; orta sosyo-ekonomik düzeye mensup öğrenci %75,2 ve üst sosyo-ekonomik düzeye mensup öğrenci %80,3. Kitapların pahalı olması sebebiyle okuyamadığını söyleyen 82 öğrencinin 62'si alt sosyo-ekonomik düzeydendir. Ki-kare testi sonuçlarına göre öğrencilerin kitap okuyamama sebepleri ile sosyo-ekonomik düzeyleri arasında yüksek düzeyde bir ilişki bulunmaktadır ($\chi^2_{(8)}= 59,67$ ve $p<0,05$).

Öğrencilerin kitap okumalarına engel olan en önemli nedenin derslerinin yoğunluğu ve sınavlara hazırlanmaları olduğunu belirtmeleri oldukça düşündürücüdür. Zira öğrencilerin ilköğretim 4 ve 5. sınıftan itibaren dersanelere, özel etüt merkezlerine giderek ileriki sınıflarda girecekleri sınavlara hazırlanmak zorunda olmaları ülkemiz eğitim sisteminin üzücü bir gerçeğidir. Ağır ödevler ve zamansız sınav hazırlıkları öğrencileri gereğinden fazla yormakta ve çok zamanlarını almaktadır. Bu durum öğrencilerin özel ve boş zamanlarının kendilerine kalmasına engel olmaktadır. Oysa 2005 yılında değiştirilen ilköğretim okulu programları öğrencilere ezber bilgilerin yüklenmesi yerine öğrenmenin zevkli bir etkinliğe dönüştürülmesini öngörmektedir. Ancak öğretmenler hâlâ sınavlarda daha çok soru çözen öğrenciyi yetiştirebilmek için bir birleriyle kıyasıya yarışmaktadırlar. Bu nedenle Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileri sadece öğretim programlarını değiştirmekle kalmamalı, bu programları öğrencilere uygulayacak öğretmenlerin programlara uyum sürecini kısaltacak ve destekleyecek hizmet içi eğitim etkinlikleri düzenlemelidirler. Unutulmamalıdır ki en güzel öğretim programı bile ancak onu anlayıp uygulayabilecek öğretmen kadar güçlüdür

Tablo 9

Öğrencilerin Harçlıklarını Harcadıkları Ürünlerin Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Dağılımları ve Ki -Kare Testi Sonuçları

Sosyo-Ekonomik Düzey	Harçlıklarını Nelere Harcıyorlar					Toplam	
	<i>Bakkal, Market, Okul Kantini Ürünlerine</i>	<i>Oyuncaklara</i>	<i>Bilgisayar Oyun CD'lerine ve İnternet - Cafelere</i>	<i>Kitaplara</i>	<i>Diğer</i>		
Alt	N	290	39	32	288	69	718
	%	40,4	5,4	4,5	40,1	9,6	100,0
Orta	N	156	15	22	195	44	432
	%	36,1	3,5	5,1	45,1	10,2	100,0
Üst	N	91	4	19	93	27	234
	%	38,9	1,7	8,1	39,7	11,6	100,0
Toplam	N	537	58	73	576	140	1384
	%	38,8	4,2	5,3	41,6	10,1	100,0

$$X^2= 14,94 \quad Sd= 8 \quad P= .060$$

Tablo 9'deki bulgular incelendiğinde çalışmaya katılan her üç sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin harçlıklarını en çok kitap almaya (%41,6) ve bakkal-market-okul kantini ürünlerine (%38,8) harcadıkları görülmektedir. Oyuncaklara (%4,2), bilgisayar oyun CD'lerine (%5,3) ve diğerlerine (%10,1) harçlıklarını daha az harcamaktadırlar. Ayrıca örnekleme giren öğrencilerin harçlıklarını harcadıkları yerler sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaşmamaktadır. Başka bir deyişle öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeyleri ile harçlıklarını harcadıkları yerler arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($\chi^2_{(8)}=14,94$ ve $p>0,05$).

Tablo 10

Öğrencilerin Arkadaşlarına Hediye Olarak Kitap Almayı Tercih Etme Durumlarının Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Dağılımları ve Ki -Kare Testi Sonuçları

Sosyo- Ekonomik Düzyey	Hediye Olarak Kitap Alma Durumları			Toplam
	Her Zaman	Bazen	Kitap Almayı Hiç Tercih Etmem	
Alt	N 122	517	79	718
	% 17,0	72,0	11,0	100,0
Orta	N 80	330	22	432
	% 18,5	76,4	5,1	100,0
Üst	N 54	172	8	234
	% 23,1	73,5	3,4	100,0
Toplam	N 256	1019	109	1384
	% 18,5	73,6	7,9	100,0

$$X^2= 23,30 \quad Sd= 4 \quad P= .000$$

Ki-kare testi sonuçlarına göre, öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeyleri ile arkadaşlarına hediye olarak kitap almayı tercih etme durumları arasında anlamlı bir ilişki vardır ($\chi^2_{(4)}= 23,30$ ve $p<0,05$). Öğrencilerin arkadaşlarına hediye alırken kitap almayı tercih etme durumlarının sosyo-ekonomik düzeylerine göre dağılımlarının yer aldığı Tablo 10'daki bulgulara göre; öğrenciler arkadaşlarına 'bazen' kitap

almayı daha çok tercih etmektedirler. Alt (%72), orta (%76,4) ve üst (% 73,5) sosyo-ekonomik düzeyden kitap almayı bazen tercih eden öğrencilerin sayısı 1019'dur (%73,6). Kitap almayı hiç tercih etmeyen öğrencilerin dağılımı ise; alt (%11), orta (%5,1) ve üst (%7,9) sosyo-ekonomik düzey şeklindedir.

Öğrencilerin kendilerine sunulan hediye çeşitlerini tercih etme durumlarının sosyo-ekonomik düzeylerine göre frekans dağılımlarını ve ki kare testi sonuçlarını gösteren tablo aşağıdadır:

Tablo 11

Öğrencilerin Kendilerine Sunulan Hediye Çeşitlerini Tercih Etme Durumlarının Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Dağılımları ve Ki- Kare Testi Sonuçları

Sosyo- Ekonomik Düzyey	Hediye Tercihleri				Toplam
	Kitap	Oyuncak	Giysi	Diğer	
Alt	N 412	90	158	58	718
	% 57,4	12,5	22,0	8,1	100,0
Orta	N 240	38	86	68	432
	% 55,6	8,8	19,9	15,7	100,0
Üst	N 120	16	50	48	234
	% 51,3	6,8	21,4	20,5	100,0
Toplam	N 772	144	294	174	1384
	% 55,8	10,4	21,2	12,6	100,0

$$X^2=35,53 \quad Sd= 6 \quad P= .000$$

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerden alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeydekilerin çoğunluğu kendilerine sunulan hediye çeşitlerinden en çok kitabı tercih etmektedirler (%55,8). Daha sonra sırasıyla; giysi (%21,2), diğer (12,6) ve oyuncak (%10,4) çeşitlerini tercih etmektedirler. Ki-Kare testi sonuçlarına göre, hediye tercihleri ile sosyo- ekonomik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2_{(6)}= 35,53$; $p<0,05$). Alt sosyo-ekonomik gruptaki öğrenciler hediye olarak “oyuncağı” üst ve orta sosyo-ekonomik gruptaki öğrencilerden daha çok tercih ederlerken; üst sosyo-ekonomik gruptaki öğrenciler kitap, oyuncak ve giysi dışındaki hediyeleri alt ve orta gruptaki öğrencilerden daha çok tercih etmektedirler.

Sonuç ve Öneriler

Çalışmadan elde edilen sonuçlar aşağıda özetlenmiştir:

1. Çalışmaya katılan öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıkları ile sosyo-ekonomik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrenciler boş vakitlerinde oyun oynamayı üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilere göre daha çok tercih ederlerken, üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrenciler bilgisayarda gezinti yapmayı ve oynamayı, alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerden daha çok tercih etmektedirler.

2. Öğrencilerin günlük kitap okuma alışkanlıkları sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaşmaktadır. Orta sosyo-ekonomik düzeye mensup öğrenciler düzenli olarak kitap okumayı daha çok tercih etmektedirler.

3. Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeyleri ile evlerinde kendilerine ait bir kitaplıklarının olması arasında anlamlı bir ilişki vardır. Üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin tamamına yakınının kendilerine ait bir kitaplıkları bulunmaktadır.

4. Öğrencilerin kitap okuma sıklıklarına ilişkin görüşleri ile sosyo-ekonomik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Orta sosyo-ekonomik düzeydeki öğrenciler haftada birden çok kitap okumayı daha fazla tercih ederken, alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrenciler haftada bir kitap okumayı daha fazla tercih etmektedirler.

5. Çalışmaya katılan öğrencilerin okudukları kitap türleri sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaşmaktadır. Roman okumayı en çok tercih edenler üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerden oluşurken, masal okumayı en çok tercih edenler alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerden oluşmaktadır.

6. Öğrencilerin kitap okuyamama sebepleri ile sosyo-ekonomik düzeyleri arasında yüksek düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Kitap okuyamama sebepleri olarak, alt sosyo-ekonomik düzeydeki öğrenciler “arkadaşlarımla oyun oynamayı daha çok sevmem, televizyon izlemeyi sevmem ve kitapların pahalı olması” seçeneklerini daha çok belirtmişlerken; üst sosyo-ekonomik düzeydeki öğrenciler “derslerimin yoğunluğu ve sınavlara hazırlanmam” seçeneğini daha çok belirtmişlerdir.

7. Örnekleme giren öğrencilerin harçlıklarını harcadıkları yerler sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaşmamaktadır. Öğrencilerin harçlıklarını en çok kitaplara ve okul kantinlerine, bakkallara, marketlere harcadıkları saptanmıştır.

8. Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeyleri ile arkadaşlarına hediye olarak kitap almayı tercih etme durumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

9. Öğrencilerin kendilerine sunulan hediye çeşitlerini tercih etme durumları ile sosyo-ekonomik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Alt sosyo-ekonomik gruptaki öğrenciler hediye olarak oyuncak üst ve orta sosyo-ekonomik gruptaki öğrencilerden daha çok tercih etmişlerdir. Üst sosyo-ekonomik gruptaki öğrenciler ise kitap, oyuncak ve giysi dışındaki hediyeleri alt ve orta gruptaki öğrencilerden daha çok tercih etmişlerdir.

Bu sonuçların ışığında şu öneriler getirilebilir:

Ağır ödevler ve zamansız sınav hazırlıkları öğrencileri gereğinden fazla yormakta ve çok zamanlarını almaktadır. Öğrenciler yeni sınav sistemine göre 4 ve 5. sınıflarda sınava girmediklerinden öğretmenler öğretim etkinliklerini planlarken bu durumu göz önünde bulundurabilirler.

Öğretmenler okulda, aileler evlerinde okuma saatleri düzenleyerek çocuklarla birlikte okuma yapabilirler. Bu durumun düzenli olarak tekrarlanması okumanın zevkli bir alışkanlık haline dönüşmesine katkı sağlayabilir.

Özellikle ilköğretim çağı çocukları için kitapların içeriği kadar fiziksel özellikleri de tercih sebebi olmaktadır. Bu nedenle okuma kitapları öğrenci seviyesine uygun görsel unsurlarla zenginleştirilebilir.

Öğretmenler ve ebeveynler öğrencilerine/çocuklarına özel günlerinde kitap hediye etmeyi tercih edebilirler.

Kaynaklar

- Akyol, H. (2007). Okuma (ss. 15–48). Kırkkılıç, A., Akyol, H. (Ed.), *İlköğretimde Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem-A Yayıncılık.
- Bekar, Ü. (2005). *İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlığı kazanmalarında ailenin rolü*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Coşkun, E. (2003). Çeşitli değişkenlere göre lise öğrencilerinin etkili okuma becerileri ve bazı öneriler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 101–129.
- Devrimci, H. (1993). *İlkokul 5. sınıf çocuklarında okuma alışkanlığının incelenmesi*. Yayınlanmamış bilim uzmanlığı tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dökmen, Ü. (1990). *İlkokul çocuklarında okuma alışkanlığı*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Gönen, M., Öncü, E. ve Işıtan, S. (2004). İlköğretim 5., 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarının incelenmesi. *Millî Eğitim*, 164, 7–35.
- Grabe, W., Stoller, F.L. (2001). Reading for academic purposes: guidelines for the ESL/ELF. (Edit: M. Celce-Murcia). *Teaching English as a Second or Foreign Language* (187–203). London: Heinle & Heinle.
- Gürcan, H. İ. (1999). *Okuma alışkanlığı ile kitap yayıncılığının kültürel iletişim ve teknolojisine bağlı sorunları karşısında Türkiye koşulları temelinde bir model önerisi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Keleş, Ö. (2006). *İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinde kitap okuma alışkanlığının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kellner, D. (2001). New technologies new literacies: reconstructing education for the new millennium. *International Journal of Technology and Design Education*, 11, 67–81.
- MEB. (2004). *İlköğretim (1-5. Sınıflar) Türkçe Öğretim Programı*. Ankara: MEB Yayınları.
- Smith, H. S. (1998) The effects of whole language method of instruction and an integrated phonics method of instruction on the reading achievement of Inner-City Preschool Pupils, Washington University (<http://proquest.umi.com> 28. 10.2007).
- Şirin, M. R. ve Soylu, İ. (2003). *Okuyan Türkiye ön bilgi raporu*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Tosunoğlu, M. (2003). Türk öğretiminde okuma alışkanlığı ve çocukların okuma eğitimleri. Ankara: *Türk Dili Dergisi*, 92, 39–42.
- Yalçın, K. (2004). Çocuklarda okuma alışkanlığı nasıl kazandırılabilir? *Yankı: İnfö Kültür, Sanat, Edebiyat ve Düşün Dergisi*, 17, 31–45.

- Yalçın, A. (2002). *Türkçe öğretim yöntemleri -yeni yaklaşımlar-*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yılmaz, B. (1995). Okuyan aile-okuyan birey. *Yaşadıkça Eğitim*, 41, 58-67.
- Yılmaz, B. (1993). *Okuma alışkanlığında halk kütüphanelerinin rolü*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Summary

A STUDY OF 4TH AND 5TH GRADE ELEMANTARY STUDENTS' READING HABITS, BASED ON THEIR SOCIO-ECONOMIC STATUS

Ayfer ŞAHİN*

Introduction

Reading habit is an important quality that students must gain during their years at school. If students do not gain a positive attitude toward reading during their schooling years it is then challenging for them to gain it during adulthood.

Reading is a way of learning. It is the most real and short way to reach the knowledge. Especially if love of reading gets weakened among children and youth, this will cause some problems for the future of the society and in the country's field of culture, science and art.

Reading habit is an important skill which should be gained by people after learning reading to provide them to make this action with pleasure. During the process of gaining reading habit the most permanent and important factor is turning reading into a habituation. Reading habit is a perception of reading by person as a necessity and keep reading action doing continuously and regularly in all stages of his life.

Reading habit is a skill which must be gained by the students during their time in school classrooms. If the students have not had this skill during the school age, it is very difficult to have when they become an adult.

Purpose

This survey study aimed to investigate reading habits of the 4th and 5th grade students at primary school level. It is thought that the suggestions that will be

---

Address for correspondence: * Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi. ayfersahin1@gmail.com

brought out after this study will be very important guide for students at primary school level, teachers, book writers and publishers. Moreover, it is thought that this study will tend to acquire and develop reading habit and it will lighten the new searches that will be made on this subject.

Method

In this study, which aims to survey the reading habits of 4th and 5th grade students in primary schools, descriptive model has been used to display the current situation under its own circumstances.

Population of the survey is composed of students at 4th and 5th grades of primary schools in Kırşehir. The sampling has been formed by 1384 students at 4th and 5th grades in 14 primary schools in Kırşehir city center during the 2008- 2009 schooling year.

There are 12 questions about the personal information of students in the first part of the questionnaire and there are 10 multiple choice questions about the reading habits of the students in the second part. According to an evaluation made for the reliability of the questionnaire, the Cronbach Alpha coefficient of the questionnaire has been calculated as .88. The questionnaire has been applied to all 4th and 5th class students during the class hours under the control of researcher.

In the given statistical analysis, benefit from SPSS packet program has been derived. And to describe the obtained data percentage (%) and frequency (f) techniques have been used, frequency scatter has been tested at 0.05 significance level with Chi-Square test.

Findings

At the end of the survey; it is identified that the primary 4th and 5th class students like reading books in their free time, most of them have their own library case at their home. It has been identified that students mostly like reading story books and buy the books with their pocket money. It has also been introduced that students read books regularly every day, they mostly give books to their friends as a gift, they like being given books as a gift in special days and mostly intensity of their lessons and preparation to exams disrupt their reading. Also according to the result of Chi-Square test, the reading habit of students differs from each other according to their socio-economic levels.

Discussion & Conclusions

There is a meaningful relation between the free time activities and socio-economic levels of the students who participated in the survey. Students mostly prefer reading books in their free time.

There is a meaningful difference in favor of high socio-economic level group between students' socio-economic level and having their own library cases at home.

A meaningful statistical relation has been found between the thoughts of the students about reading frequency and their socio economic level. Students at high socio-economic level read more than the ones at low socio-economic level.

The kind of books read by students, who compose the sampling group, undergoes a change according to their socio-economic level. In general students mostly like reading stories. While students at high socio-economic level prefer reading novels, the students at low socio-economic level prefer to read fairy tales.

It has been determined that the most important reason which fetter the students' reading is being very busy with lessons and getting prepared for exams. It has been determined that there is a very important relation between students' reasons for not reading and their socio-economic level. 62 students out of 82, who told that they cannot read for the reason that books are expensive, are at low-socio economic level.

The students who have participated in the sampling shows difference in spending their pocket money according to their socio-economic level.

According to the findings about the distribution of students' preference to buy book to their friends as a gift and their socio-economic level; the students prefer more to buy "sometimes" book to their friends.

Most of the students in the study group at low, middle and high socio-economic level prefer book among the kinds of gifts given them. After book reading, they prefer cloth, toy and other kinds.